

Helårsstatistik 2021

Helårsstatistiken är ett komplement till Årsanalysen. Den största delen av socialförvaltningens verksamhet¹ presenteras här i diagramform med korta förklarande kommentarer. Centrala iakttagelser i helårsstatistiken 2021 är:

- Antalet aktualiseringar på socialförvaltningen fortsätter att öka, men nu i långsammare takt än tidigare år.
- 2021 är det anmälningar som gäller barn och unga, ansökningar och anmälningar gällande missbruk hos vuxna som står för ökningen.
- Antalet ansökningar om försörjningsstöd sjönk under andra halvan av året och totalt har därför antal nya ansökningar om försörjningsstöd minskat jämfört med fjolåret. Antal hushåll som erhållit försörjningsstöd har ökat men i lägre takt.
- Antalet missbruksrelaterade öppenvårdsinsatser för vuxna har ökat medan antalet LVM är oförändrat.
- Antalet mottagna flyktingar, både ensamkommande barn och vuxna/familjer, har fortsatt att minska.
- Telefonsamtalen till mottagningsenheten har blivit färre.

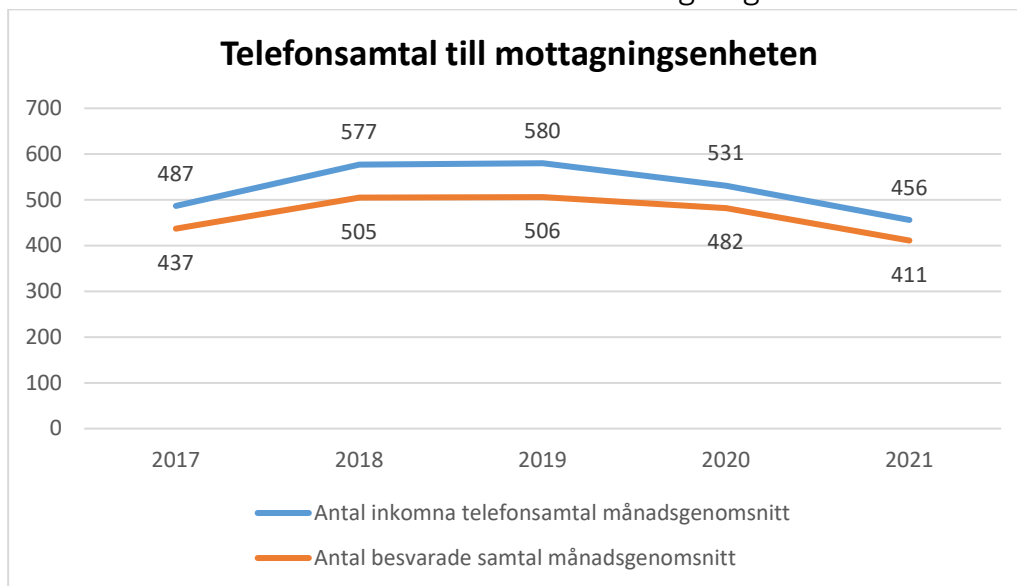
Möjligheter och begränsningar i verksamhetsstatistik

Medarbetarna vid socialförvaltningen i Lund använder olika verksamhetssystem för att registrera, dokumentera och i övrigt handlägga brukarnas ärenden på förvaltningen. Det är dessa uppgifter i verksamhetssystemet som ligger till grund för innehållet i årsstatistiken. Efter hand som systemen utvecklas och lagar och föreskrifter förändras påverkas sättet att registrera och dokumentera. Detta försvårar också möjligheten att ta fram statistik som blir jämförbar över tid. Till exempel tillkommer nya insatser och andra förändras eller byter namn. På samma sätt sker förändringar i vår organisation emellanåt, enheter och verksamhetsområden kan slås samman eller delas upp för att bättre möta behoven. Sådana organisationsförändringar påverkar också möjligheten att ta fram verksamhetsstatistik som blir jämförbar över tid. I möjligaste mån anges de förändringar som kan påverka möjligheten att göra jämförelser i kommentarerna under diagrammen.

¹ Biståndslösa verksamheter (Kriscentrum, familjerådgivning, föräldragrupper, anhörigstöd m m) , Barnahus och Social jour redovisas separat i andra sammanhang.

Mottagning och aktualiseringar

Inkomna och besvarade telefonsamtal till mottagningsenheten

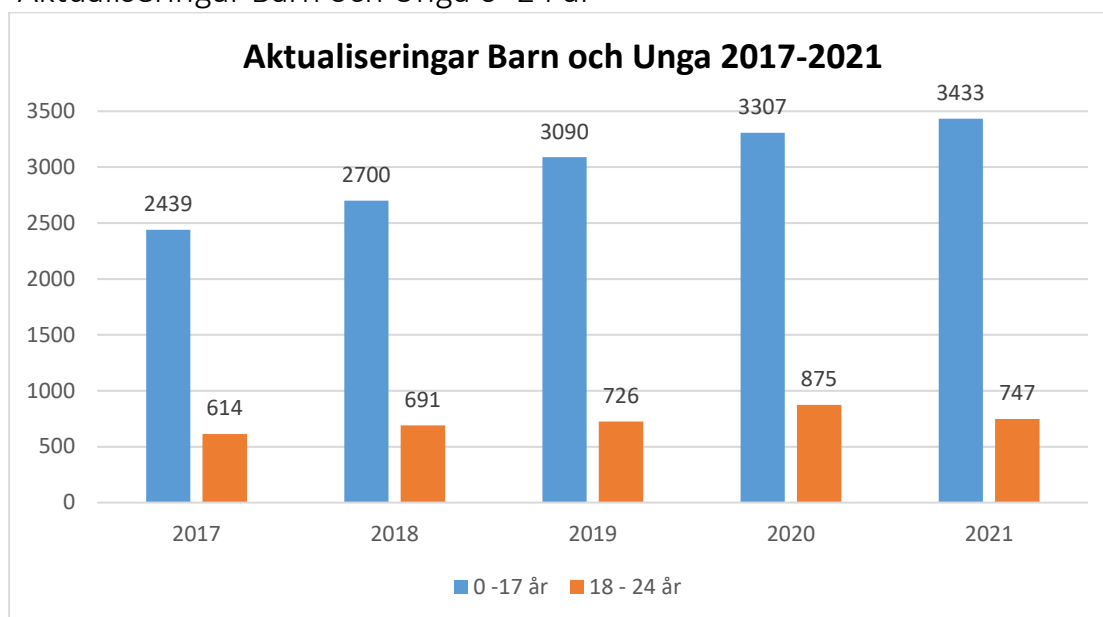
Kommentar: Här visas det antal telefonsamtal som i genomsnitt ringdes till och besvarades av mottagningsenheten. Totalt under året 2021 inkom 5466 samtal jämfört med 6369 2020, vilket är drygt 900 samtal färre. Förklaringar till nedgången de senaste två åren är inte helt kända, men kan bero på att mottagningsenheten läst in ett tydligt meddelande som alla som ringer får lyssna på innan man placeras i kö. Där uppmanas alla som redan har en kontakt att ta direktkontakt med sin socialsekreterare vilket gjort att det blivit färre samtal av de som redan har pågående kontakt och mer tid till de som är "nya". Även informationen på hemsidan har förbättrats och fler kan där läsa sig till sådant som de tidigare behövde ringa och fråga. E-tjänsterna har utvecklats och idag gör fler ansökan om försörjningsstöd via E-tjänsten. Även blankett för att göra orosanmälan gällande barn finns idag på lund.se och färre personer ringer in med sin anmälan.

Telefon - Servicenivå

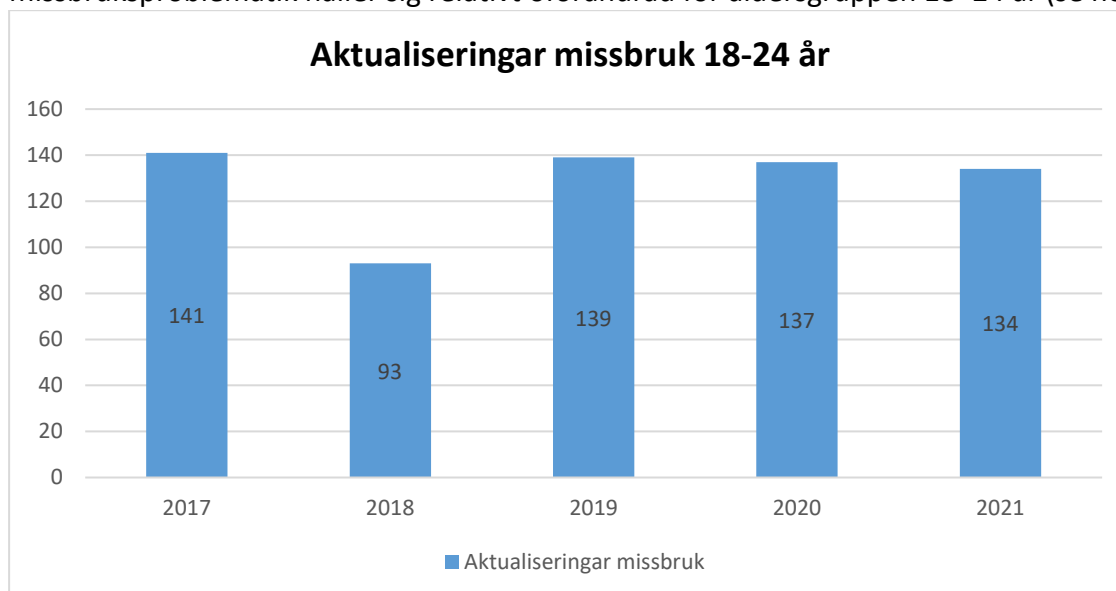
	2017	2018	2019	2020	2021
Telefonsamtalens längd, medelvärde i minuter	7	7,3	7,7	8,1	8,8
Väntetid för presenterade samtal, medelvärde i minuter	3	3,8	3,7	3	2,8
Andel mottagna samtal av de presenterade	90%	87%	87%	91%	90%

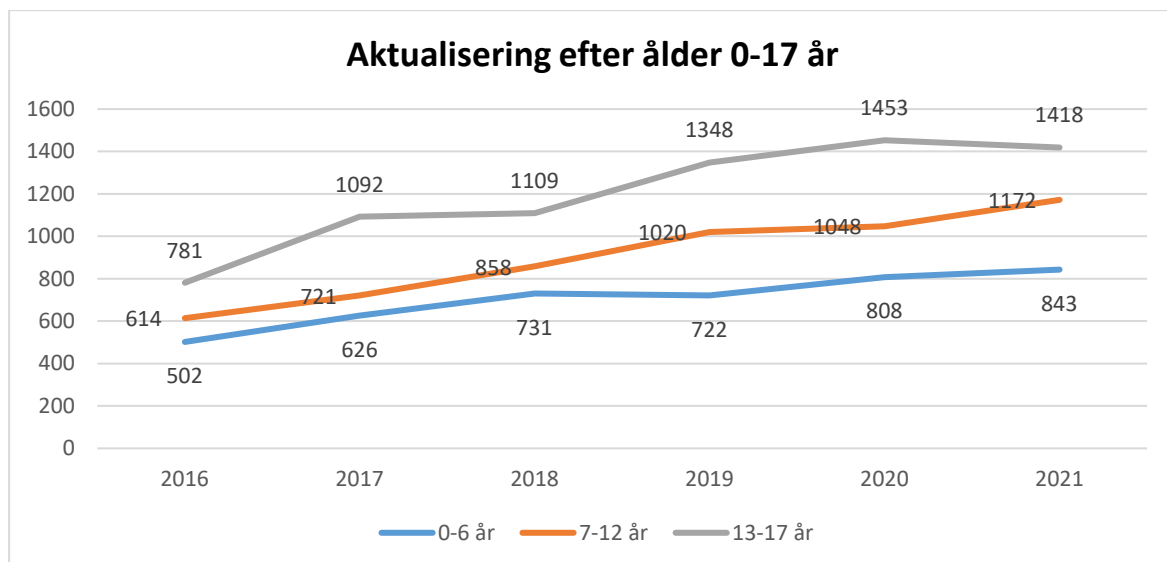
Kommentar: Andelen hanterade samtal ligger på 90 % och den genomsnittliga väntetiden har gått ner till under 3 minuter.

Aktualiseringar Barn och Unga 0–24 år

Kommentar: Aktualiseringar omfattar både anmälningar och ansökningar och när det gäller barn och unga 0-17 år fortsätter antalet att öka. Ökningstakten är inte lika hög som tidigare år. När det gäller barn och unga under 18 år utgörs ca 5 % av aktualiseringarna av ansökningar, resterande del är anmälningar. På 18 till 24-enheten är förhållandet det omvända och huvuddelen av aktualiseringarna är ansökningar. Antalet ansökningar har blivit färre under 2021 och orsaken är ett minskat antal ansökningar gällande försörjningsstöd men även för annan psykosocial problematik för åldersgruppen. Ansökan och anmälan för missbruksproblematik håller sig relativt oförändrad för åldersgruppen 18–24 år (se nedan).

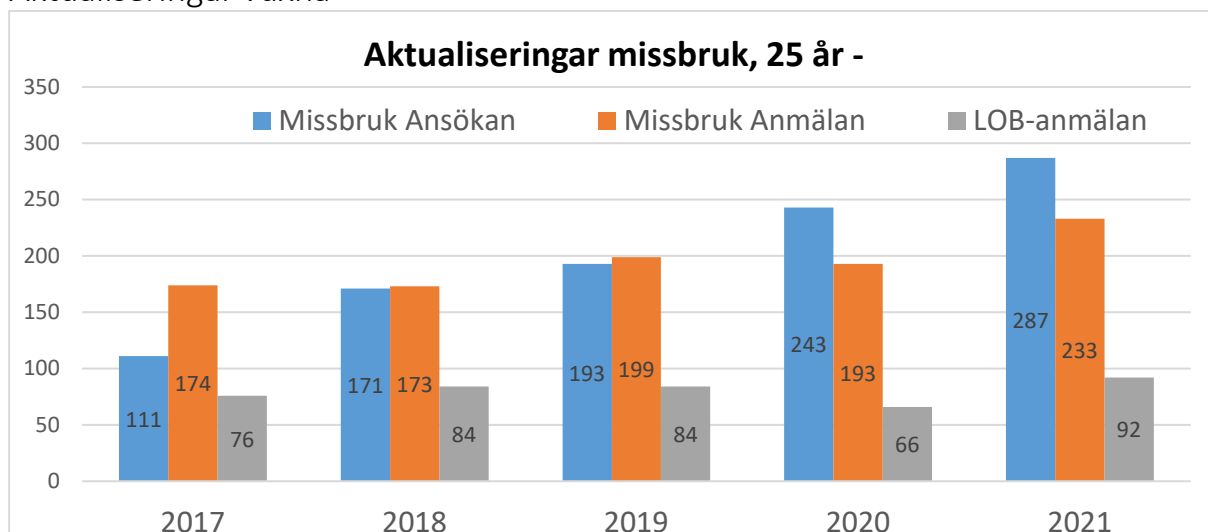
Kommentar: Barn under 18 år utgör en femtedel av kommunens invånare, knappt 25 000. Enligt den senaste prognosen kommer tonåringarna (13–17) vara den åldersgrupp som ökar mest till antal av 0–18 åringar de närmsta åren framöver. Även om det inte finns ett rakt samband mellan befolkningsökning och en ökning av antalet aktualiseringar till socialförvaltningen, är det ett rimligt antagande att ett ökande antal tonåringar kommer att generera ett ökat behov av insatser från socialförvaltningen. Samma barn/ungdom kan vara berörd av flera anmälningar och ansökningar. Antalet unika barn/ungdomar 0–17 år som berördes av aktualiseringarna ökade från 1846 individer år 2020 till 1918 individer (1017 pojkar och 901 flickor) år 2021 vilket procentuellt motsvarar den totala ökningen av antalet aktualiseringar på knappt 4% sedan i fjol.

Anmälningar relaterade till våld

	2017	2018	2019	2020	2021
0–17 år	397	454	454	576	530

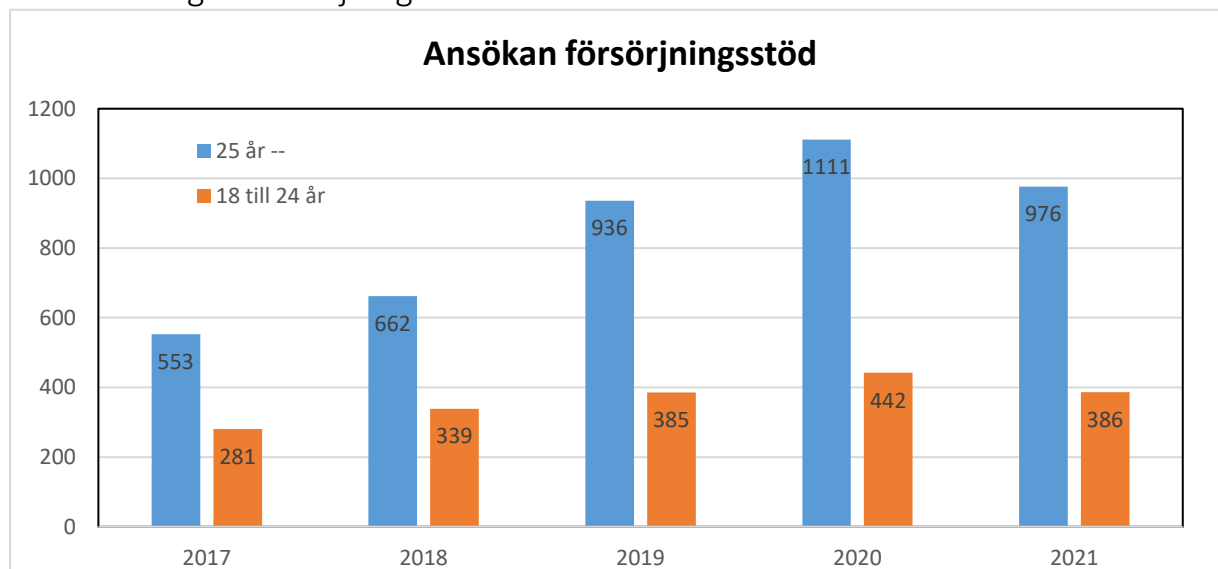
Kommentar: I media rapporterade flera instanser som arbetar med våld i nära relationer om ett ökat behov av stöd från människor under pandemin. Under 2020 ökade anmälningarna som kan relateras till barns utsatthet för våld. Under 2021 var dessa anmälningar åter något färre.

Aktualiseringar vuxna

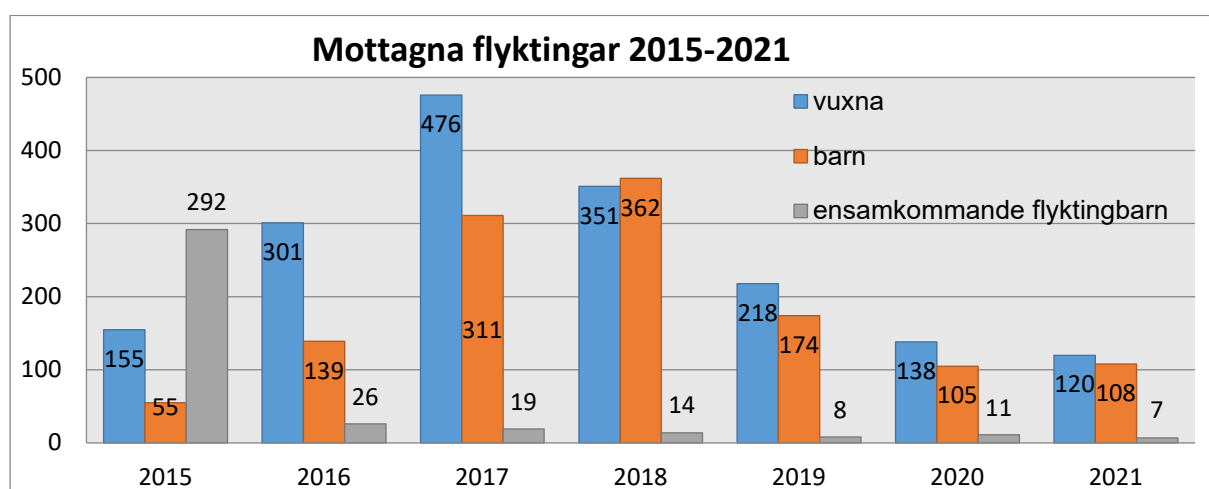

Kommentar: Antalet ansökningar och anmälningar som gäller missbruk för vuxna över 25 år har fortsatt att öka. Det totala antalet aktualiseringar som gäller missbruk var under 2021 612, vilket är 110 fler än under 2020. Aktualiseringarna gäller 448 män och 164 kvinnor.

Aktualiseringar Försörjningsstöd

Kommentar: Behovet av försörjningsstöd har ökat frekvent under de senaste åren, 2021 ser dock trenden ut att ha brutits. Diagrammet visar det totala antal nya ansökningar om försörjningsstöd enligt norm för åldersgrupperna 18-14 år respektive 25 år och uppåt som inkommit till förvaltningen. Här ingår ej ansökan som gäller olika typer av tillfälligt behov av hjälp och andra typer av akuta bistånd eller ansökningar angående skulder. Implementeringen av E-ansökan har gått framåt och de löpande månadsansökningarna för försörjningsstöd som hanterades av socialförvaltningens enheter (Arbets- och försörjningsenheten samt 18- 24-enheten mestadels) har till större del övergått till att göras som E-ansökan. 2019 då E-ansökan infördes var 9 % av månadsansökningarna E-ansökan medan de 2021 utgjorde av över 70% av månadsansökningarna.

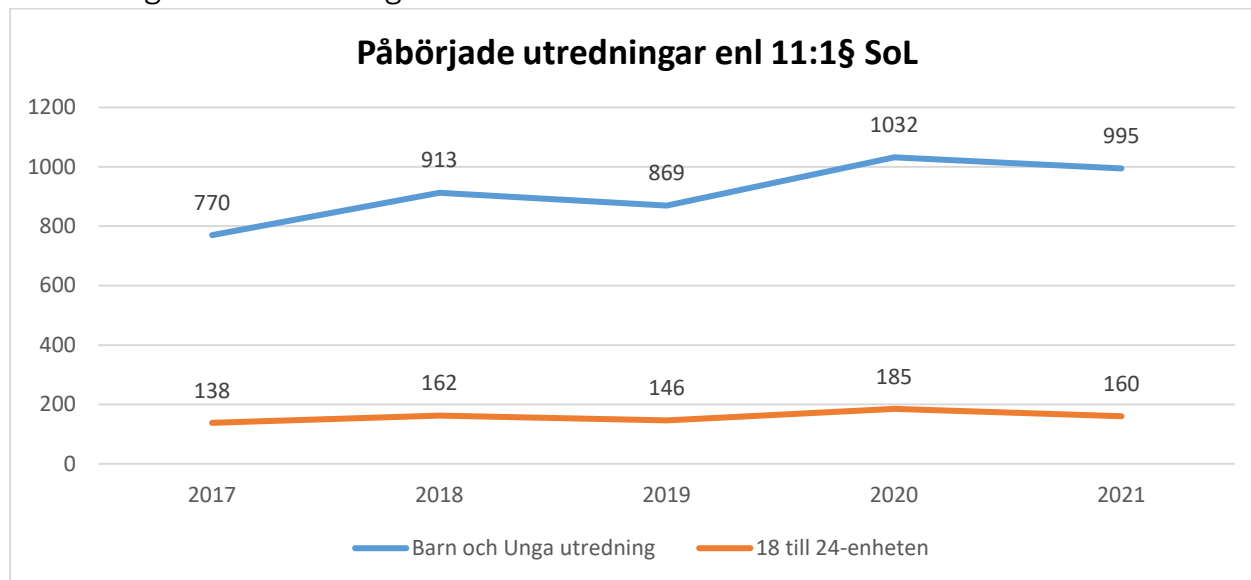

Kommentar: Antalet anvisade vuxna och ensamkommande barn har fortsatt att minska för 2021. I antalet mottagna flyktingar finns de som anvisas från Migrationsverkets anläggningar, de egenbosatta i kommunen och kvotflyktingar samt anknytningsfamiljer till ensamkommande barn. Flyktingenheten vuxna och familj avvecklades som egen enhet och

gick samman med Arbets- och försörjningsenheten 1 januari 2020. Under 2019 avvecklades även Flyktingenheten ensamkommande på grund av det låga mottagandet. Idag tas ensamkommande barn emot av de enheter som arbetar med barn och unga.

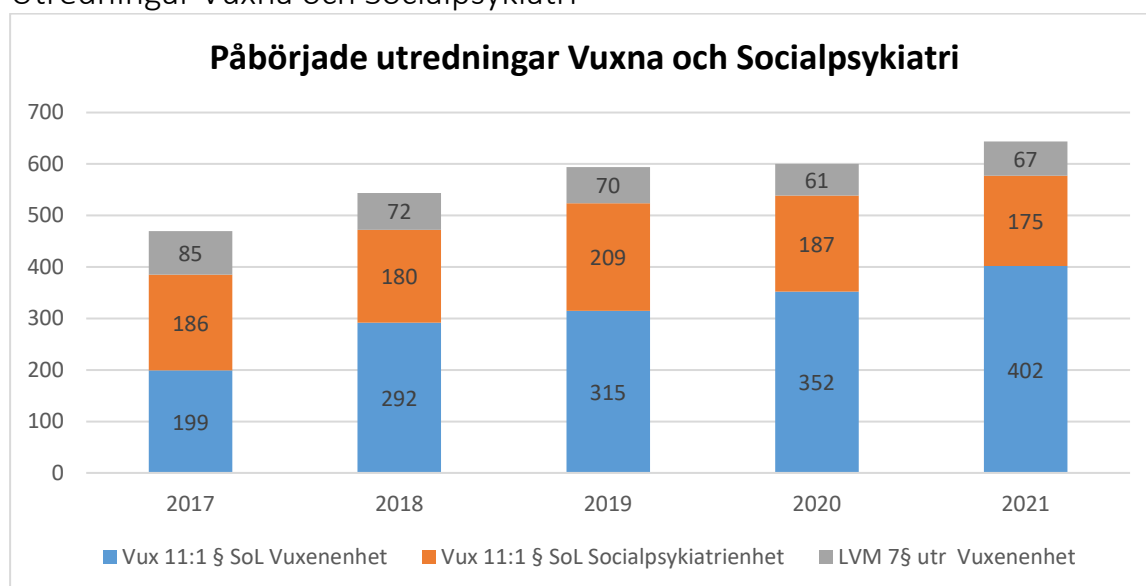
Utredningar

Utredningar Barn och Unga

Kommentar: Antalet påbörjade utredningar gällande barn och unga har gått ner något under 2021 jämfört med 2020, vilket kan förklaras av att ökningstakten på aktualiseringar minskat. Detta gäller både på utredningsenhet barn och unga och på 18 till 24-enheten. I genomsnitt har det pågått 110 utredningar enligt 11:1 § SoL per månad på utredningsenhet barn och unga, vilket kan jämföras med 111 pågående utredningar/månad i snitt i fjol. På 18 till 24-enheten har motsvarande siffra varit 16 pågående utredningar per månad under 2021.

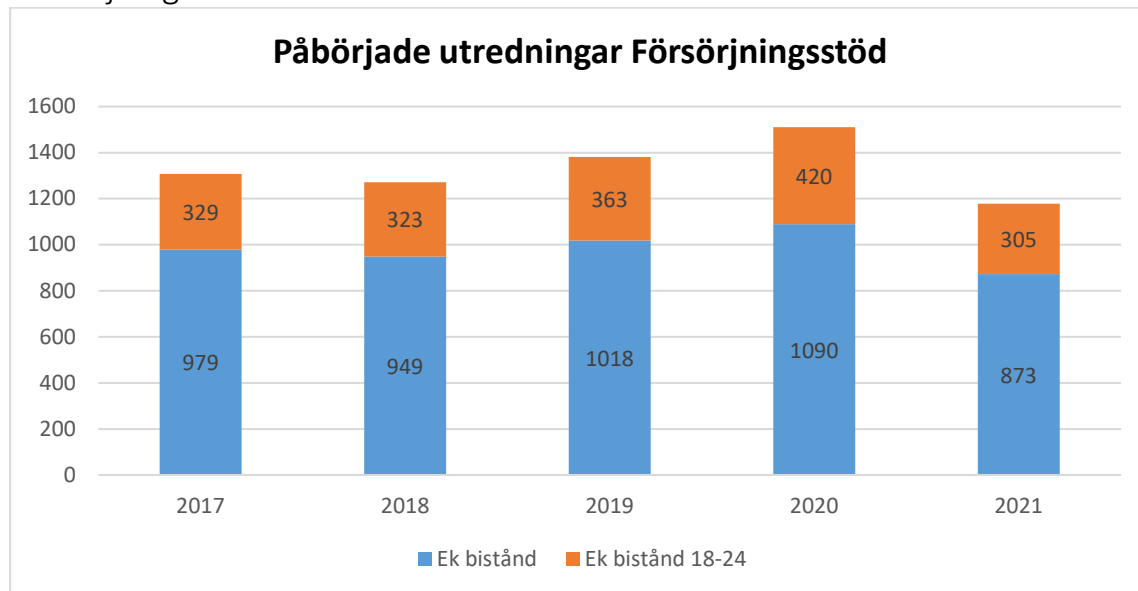
Utredningar Vuxna och Socialpsykiatri

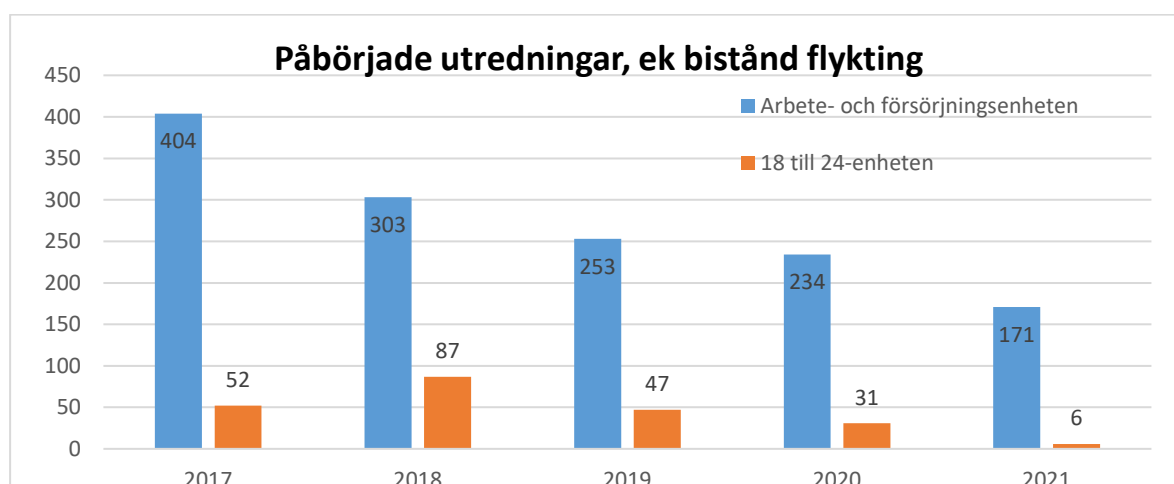
Kommentar: Antalet påbörjade utredningar på utredningsenhet vuxna har ökat ytterligare under 2021, en ökning som främst kan förklaras av ett fortsatt stort behov av stöd och hjälp för

missbruksproblematik. De flesta utredningar inleds efter en frivillig ansökan och utredningar enligt LVM håller sig stadigt runt 70 per år trots ett ökat antal anmälningar även där. Inom socialpsykiatri har det skett en liten minskning av antal påbörjade utredningar. Påbörjade utredningar motsvarar i princip antal aktualiseringar inom socialpsykiatri då de allra flesta aktualiseringar är egna ansökningar där man i stort sett alltid inleder utredning.

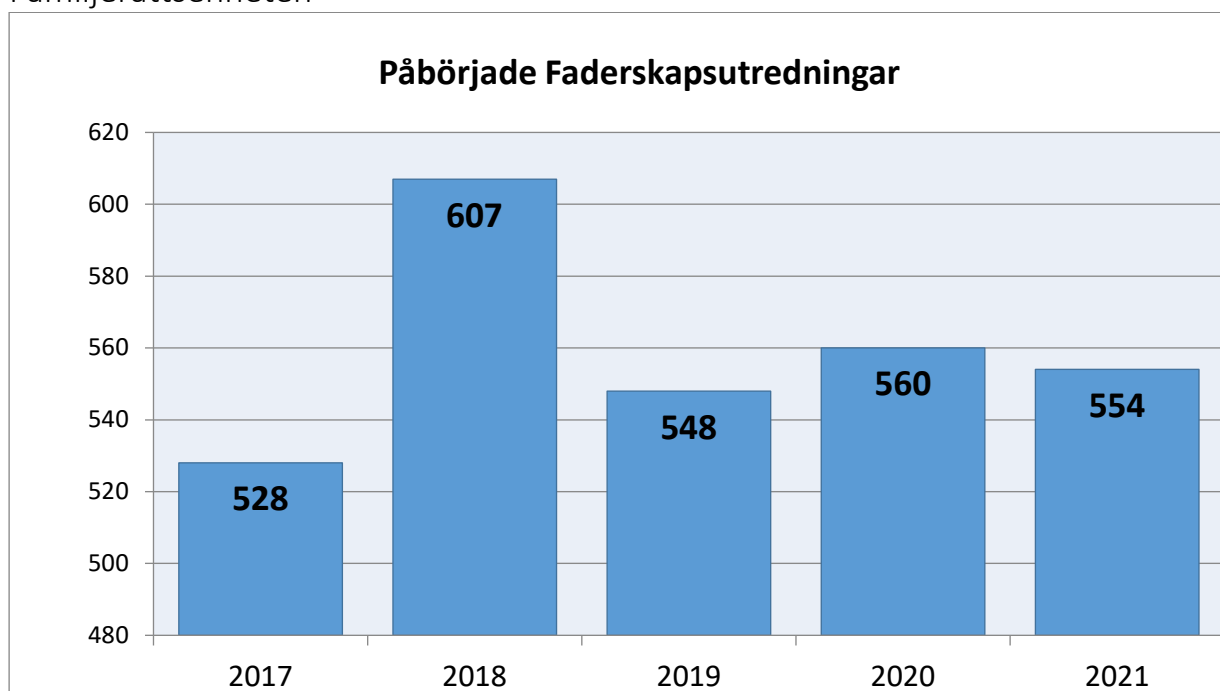
Försörjningsstöd

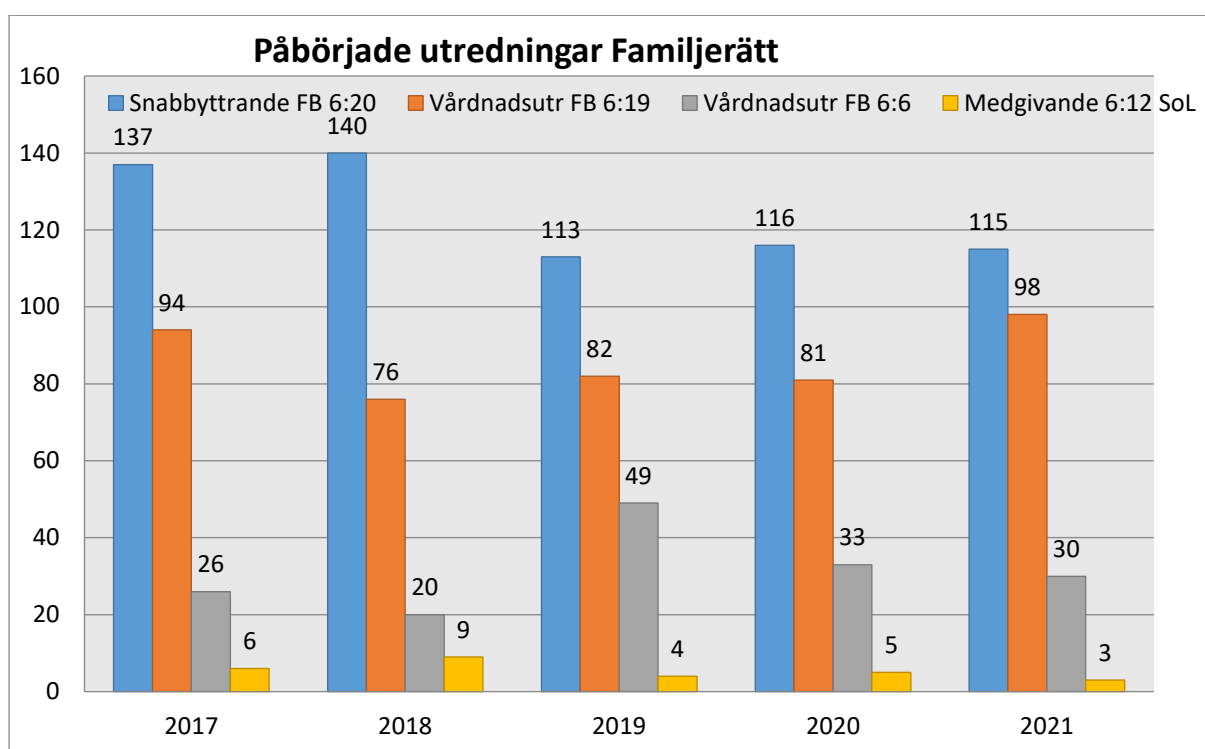
Kommentar: Antalet påbörjade utredningar gällande ekonomiskt bistånd avspeglar att antalet ansökningar enligt norm gått ner under 2021. Därav har även antalet utredningar minskat både på arbets- och försörjningsenheten och 18 till 24-enheten. Detsamma gäller påbörjade utredningar Ekonomisk Bistånd Flykting som också minskat som följd av färre ansökningar. Se diagram nedan.

Familjerättsenheten

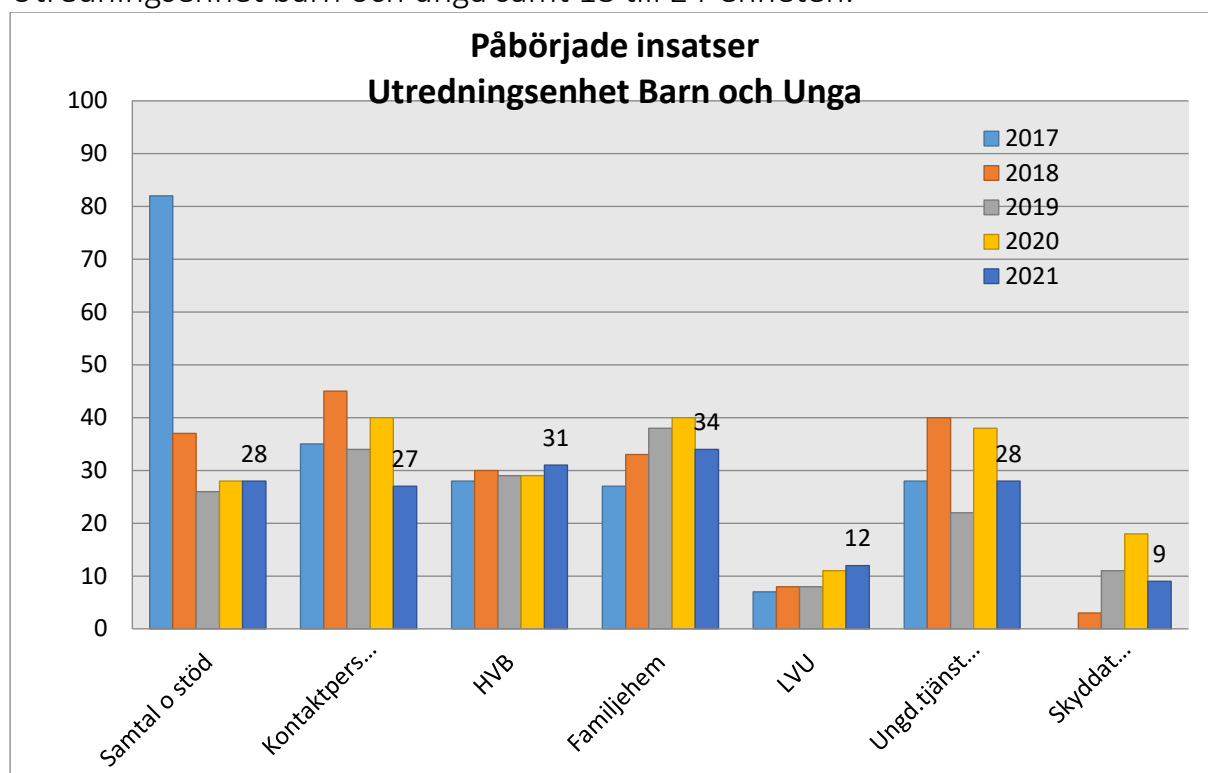
Kommentar: Majoriteten av faderskapsutredningar handlar om så kallat sambofaderskap där faderskapet formellt bekräftas då föräldrarna är ogifta. Från årsskiftet 2022 har det i och med en lagändring blivit möjligt att bekräfta faderskap digitalt på Skatteverkets hemsida. Familjerättsenheten följer utvecklingen noga men redan nu märks en kraftig minskning i tidsbokningen på medborgarcenter. Utredning och fastställande av faderskap kommer att fortsätta vara en del av familjerättens arbete framöver om än, troligen i något mindre omfattning än tidigare.

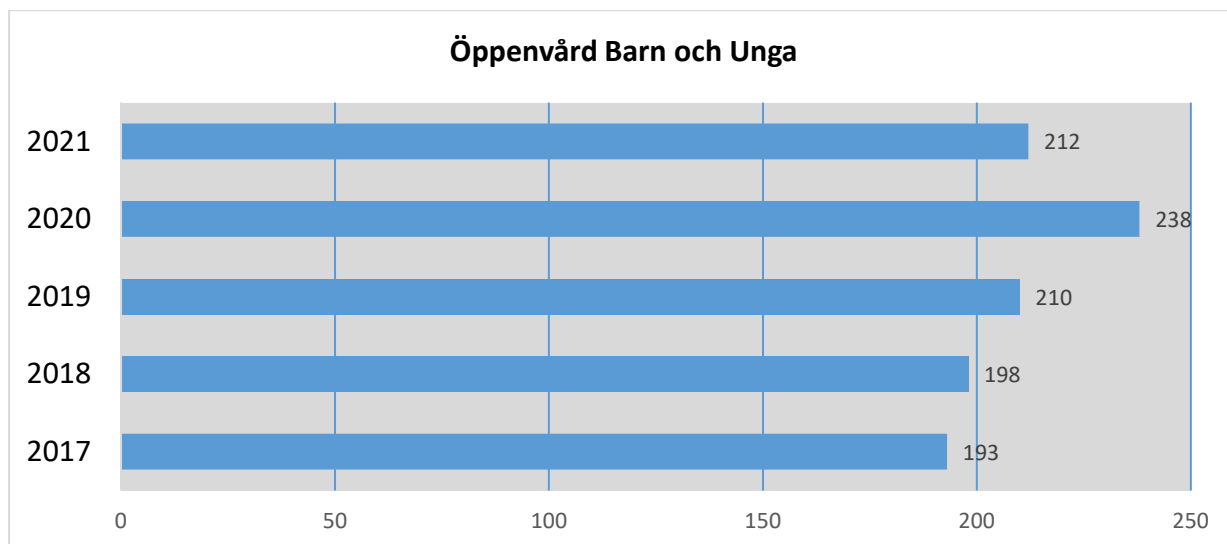
Kommentar: Ökningen av antalet snabbyttranden som skedde 2017 och 2018 gick år 2019 ner till tidigare nivåer. De ligger kvar på liknande nivå även 2021. Ett ökat antal snabbyttranden förväntas ge fler vårdnadsutredningar då Familjerättsenheten erfar att merparten av snabbyttranden leder till utredningar. Under 2021 har vårdnadsutredningarna ökat något, vilket följer den nationella trenden. Nationellt har antalet vårdnadsutredningar fördubblats sedan Föräldrabalken reformerades 2006. Medgivandeutredningar fortsätter att ligga lågt, beroende på minskade möjligheterna till internationella adoptioner och att ofrivilligt barnlösa par idag får allt bättre hjälp genom sjukvården (assisterad befruktning). Individier/par som väljer att bli föräldrar genom ett s k surrogatmoderskapsarrangemang i utlandet förekommer också.

Insatser

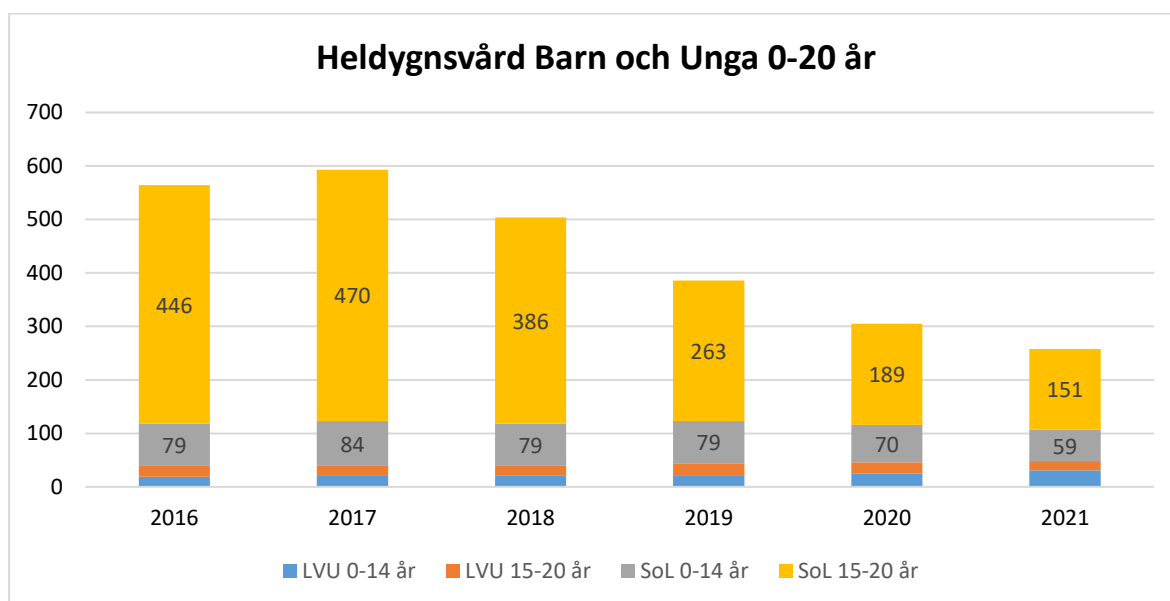
Utredningsenhet barn och unga samt 18 till 24-enheten.

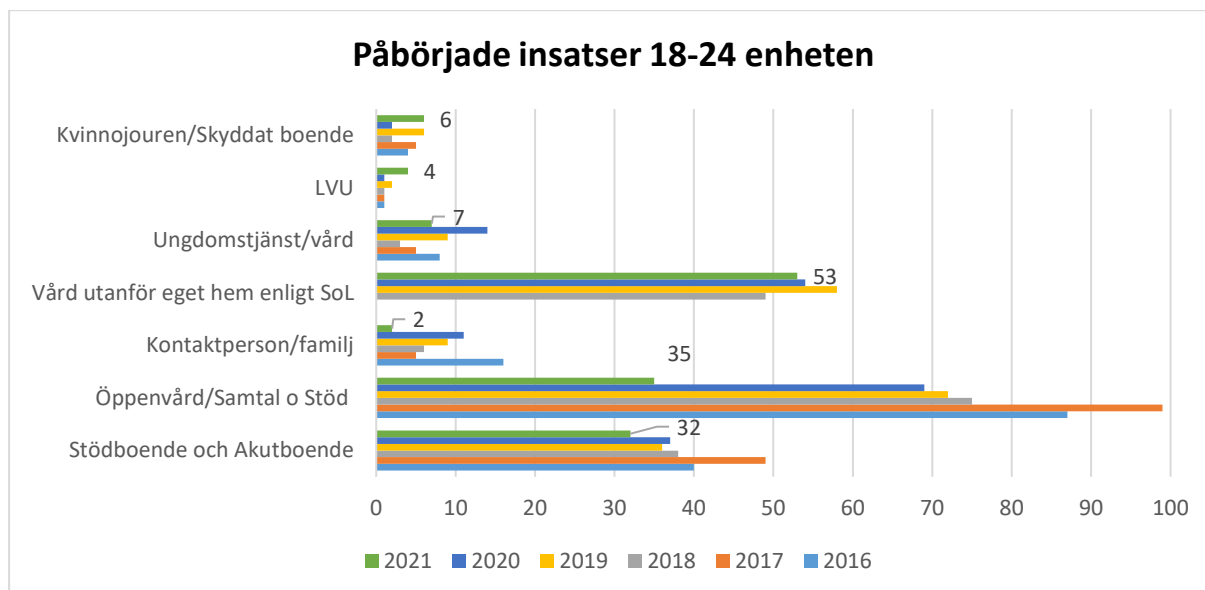
Kommentar: Insatserna i diagrammen ingår i det urval socialtjänsten har när behov ska matchas med rätt stöd. Diagrammen visar antal påbörjade insatser, inte antal unika individer, samma person kan ha flera olika insatser efter varandra. Insatserna inkluderar både dygnsplaceringar och öppna insatser, det finns därför stora skillnader vad gäller de olika insatsernas inriktningar, intensitet och kostnader. Antalet LVU kan variera från år till år beroende på att behoven ser olika ut och har de senast åren legat på en jämförelsevis låg nivå. Förvaltningens egen öppenvård, Resursenhet Barn och Unga, med olika behandlingsinriktningar är den vanligaste formen av bistånd (diagrammet nedan).

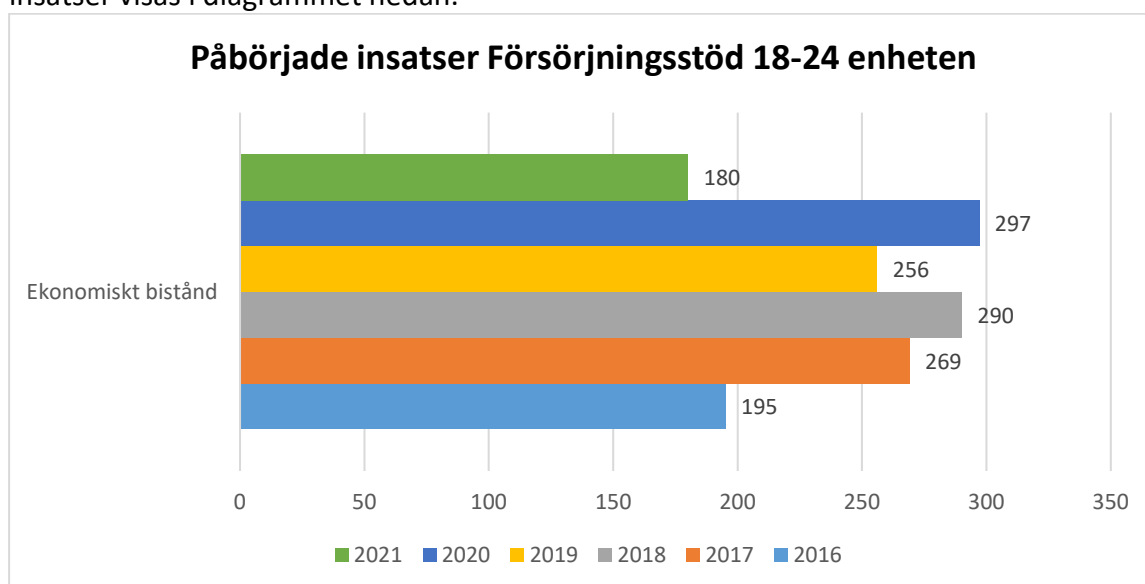
Kommentar: Vid öppenvårdsenheten erbjuds också gruppverksamhet för barn och föräldrar och vägledningssamtal/stödsamtal som service vilket inte registreras och därför inte redovisas i denna statistik. Barngrupperna har fortsatt även under pandemin, men föräldragrupper har ställts in. Övriga förebyggande insatser har erbjudits ofta i anpassat format via telefon eller digitalt mötesverktyg då det varit möjligt.

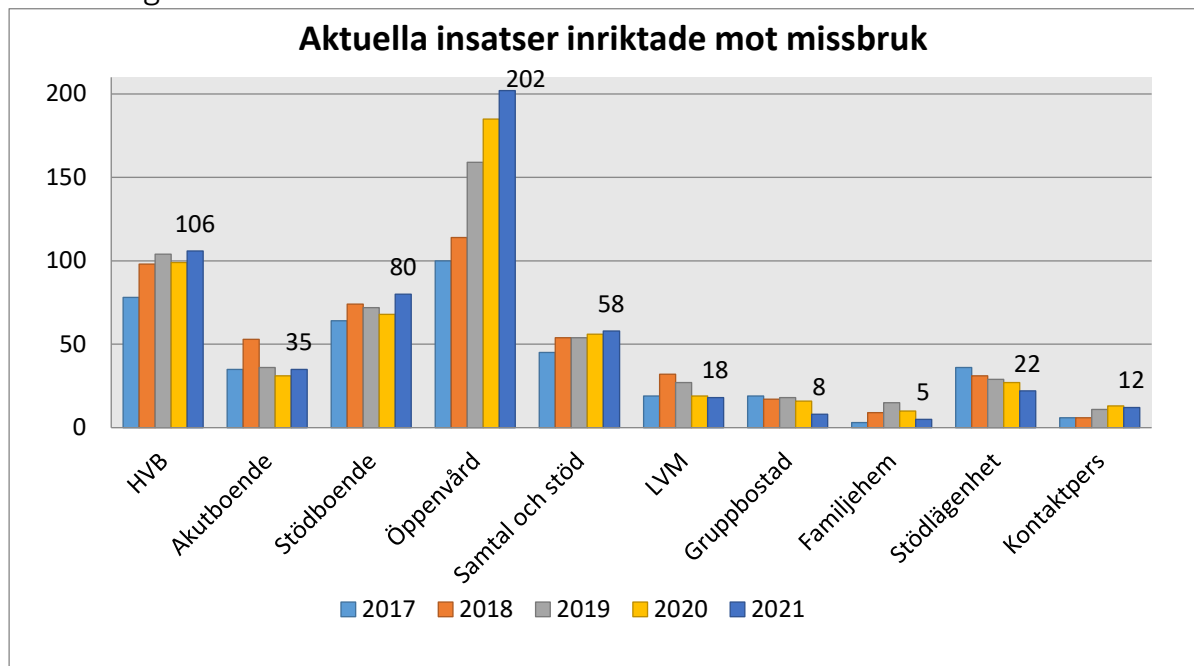
Kommentar: Diagrammet visar det totala antalet placeringsinsatser (ej unika personer) för barn och unga 0–20 år som beslutats med stöd av LVU eller Socialtjänstlagen per år. Majoriteten av placeringarna är beviljade frivilligt med stöd av Socialtjänstlagen. Merparten av de placerade är ungdomar över 15 år. Det är både Utredningsenheten Barn och Unga samt 18 till 24-enheten som hanterar placeringarna. Även ensamkommande barn ingår vilket förklarar det höga antal placeringar från 2016 men också minskningen sedan dess. Det är runt 25 barn 0–14 år och runt 20 barn 15–20 år som är placerade enligt LVU per år. SoL placeringarna har under 2021 minskat för båda åldersgrupperna. Placeringarna utgörs av familjehem, kommunens egna HVB/Stödboende och externa HVB/institutioner.

Kommentar: Diagrammet visar olika insatser som ges på 18 till 24 – enheten. Totalt har de beviljade insatserna minskat under 2021 som en följd av ett minskat antal anmälningar och ansökningar för målgruppen. Det gäller även ekonomiskt bistånd där antal påbörjade insatser visas i diagrammet nedan.

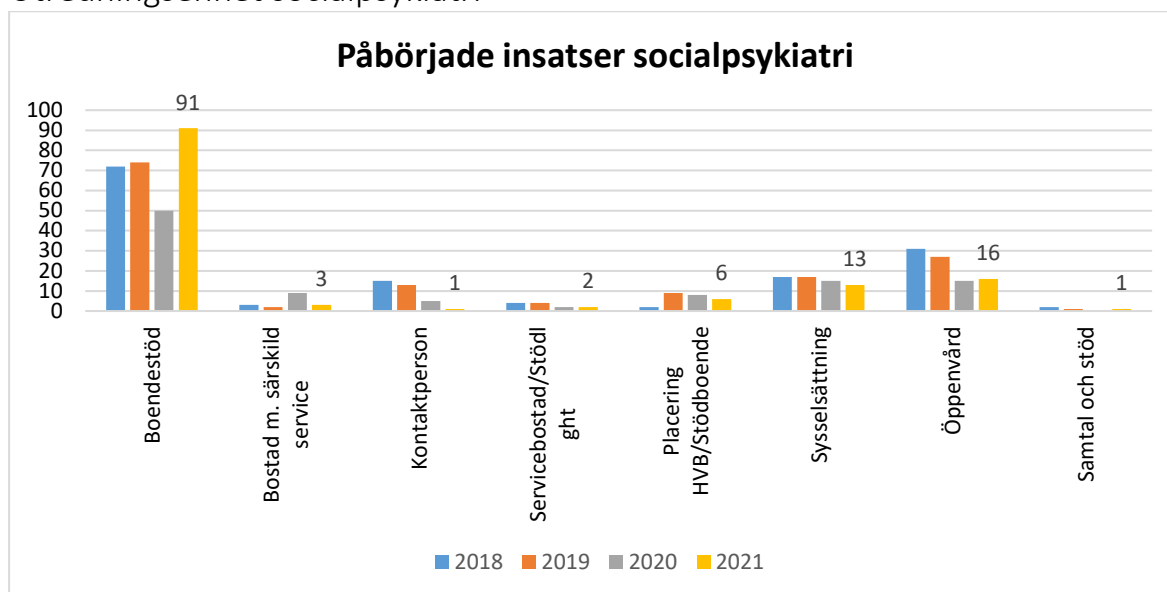

Utredningsenhet vuxna

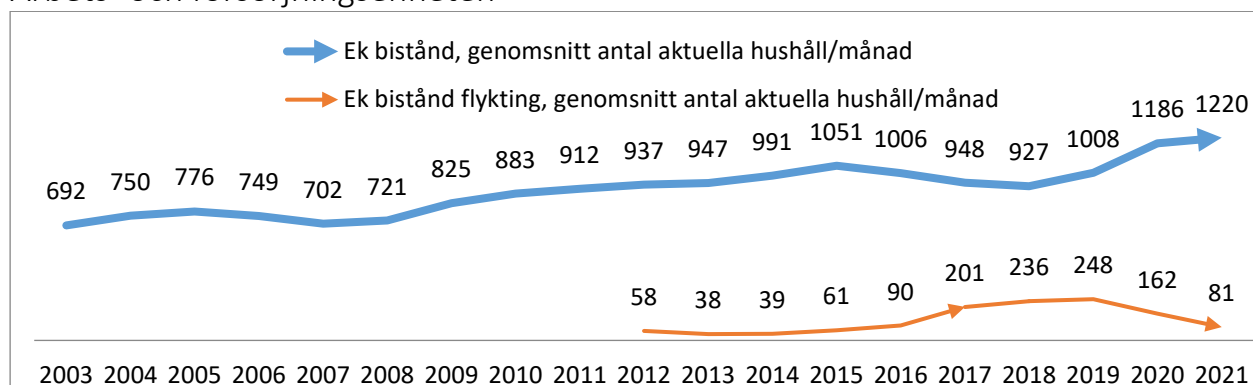
Kommentar: Detta diagram ger en bild av vilka typer av insatser som kan ges på Utredningsenhet Vuxna när det gäller missbruksproblematik. Ökningen av antalet inkomna ansökningar och anmälningar som gäller vuxna personers missbruk- och beroendeproblematik avspeglas i ett ökat antal insatser under 2021. Den största ökningen ser vi inom öppenvård, där det även funnits en medveten satsning under de senaste åren för att erbjuda fler behandlingsmetoder utifrån evidens. LVM-insatser har inte ökat sedan i fjol. Det betyder att flertalet insatser ges på frivillig väg. Utöver missbruksproblematik ges på utredningsenhet Vuxna även annat stöd i form av exempelvis skyddat boende, akutboende samt psykosocialt stöd. Cirka 100 personer får sådant stöd från enheten per år, och detta antal har inte ökat under 2021. Minskningen gällande stödlägenhet beror på att den insatsen flyttats över till Boendeenheten.

Utredningsenhet socialpsykiatri

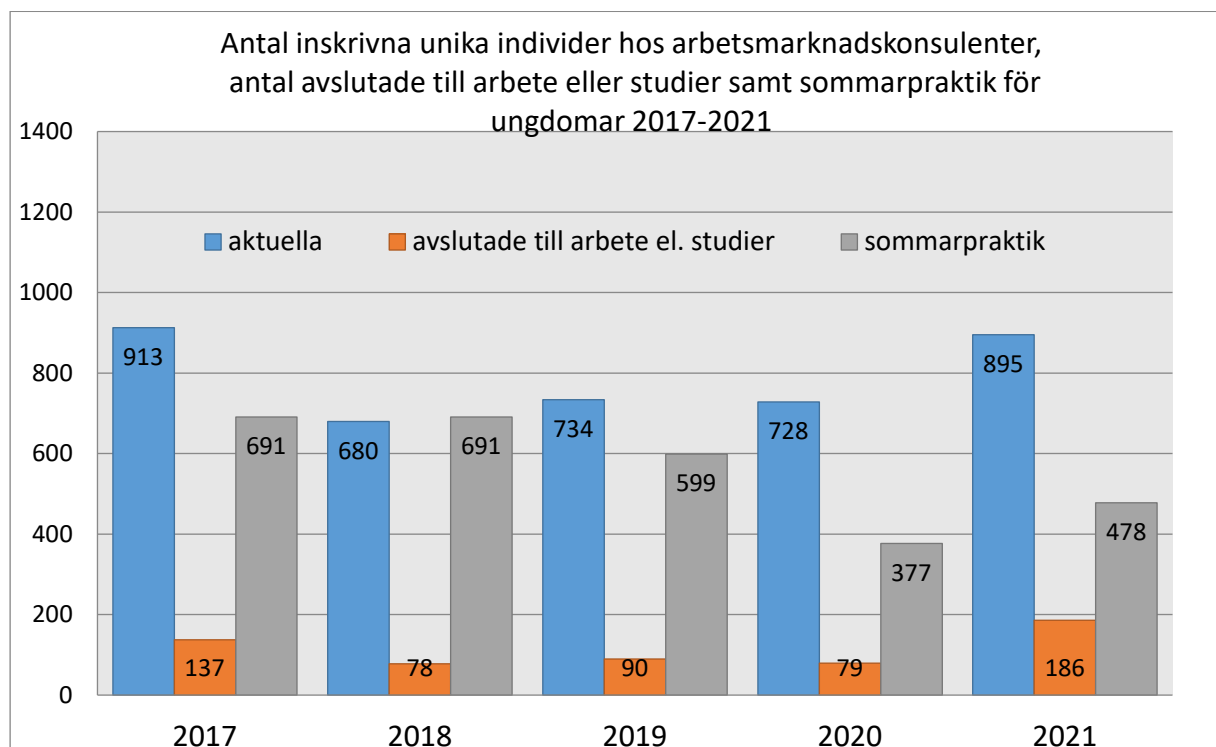

Kommentar: Gruppbostad har registrerats om till Bostad med särskild service. Insatsen Servicebostad har delats upp till Stödlägenhet med Boendestöd. Totalt har 329 personer fått Boendestödsinsatser under 2021 från socialpsykiatri vilket kan jämföras med 287 under 2020, en ökning som delvis kan ha att göra med de nyss nämnda omregistreringarna. Inom öppenvården står IPS (Individual Placement Support) alla insatserna. Arbetsspecialisterna på IPS hjälper personer med psykiska funktionshinder att hitta vägar till arbete eller studier. Insatsen Sysselsättning är verksamheten inom Arbetscentrum.

Arbets- och försörjningsenheten

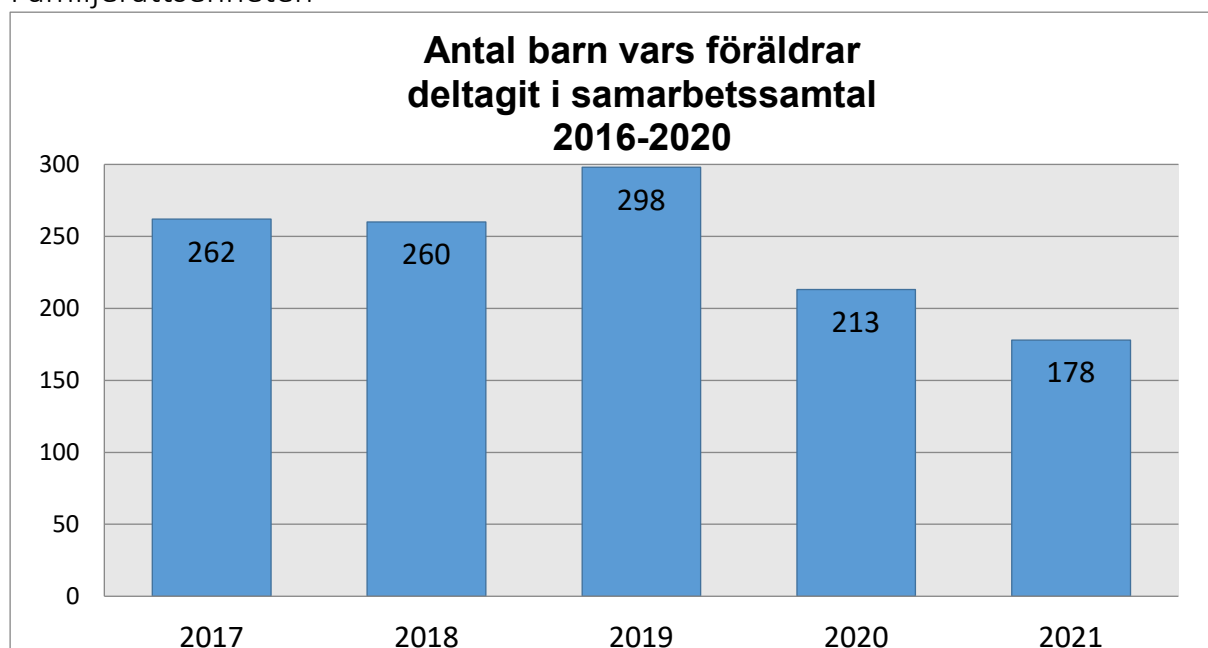
Kommentar: Ökningen av antalet hushåll med försörjningsstöd som vi sett sedan 2018 har hållit i sig även under 2021, dock inte lika kraftig som under 2020. Förutom lågkonjunkturen som förstärktes av pandemin och arbetsförmedlingens nedmontering är ytterligare en förklaring till de senaste årens ökning de flyktingar som efter två års statligt etableringsstöd ansvarsmässigt flyttas över till kommunerna. En stor del av de nyanlända står längre från arbetsmarknaden och påverkas i högre grad av konjunktur och samhällsförändringar. "Ekonomiskt bistånd flykting" minskar och består i huvudsak av hushåll som söker försörjningsstöd som komplement till den statliga etableringsersättningen eller andra ersättningar.

Kommentar: I rådande tider blir det än svårare för dem som står långt från arbetsmarknaden att etablera sig där. Arbetsmarknadskonsulenterna gör ett gediget arbete

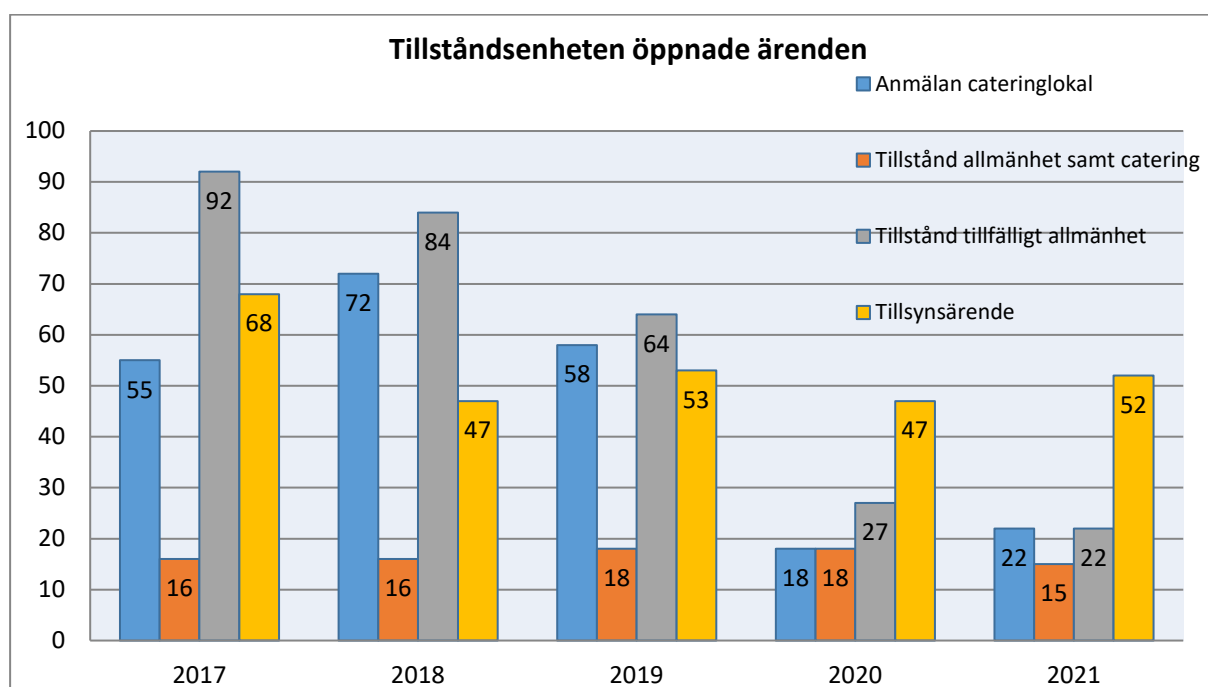
för att tillsammans med den enskilda hitta vägar fram till självförsörjning. Det är betydligt fler som avslutades till arbete eller studier under 2021 än tidigare år, vilket ser positivt ut. Trots att flera verksamheter inte kunde ta emot sommarpraktikanter pga pandemin (ex Vård- och omsorgsförvaltningen), kunde nästan 500 ungdomar erbjudas 3 veckors sysselsättning i somras.

Familjerättsenheten

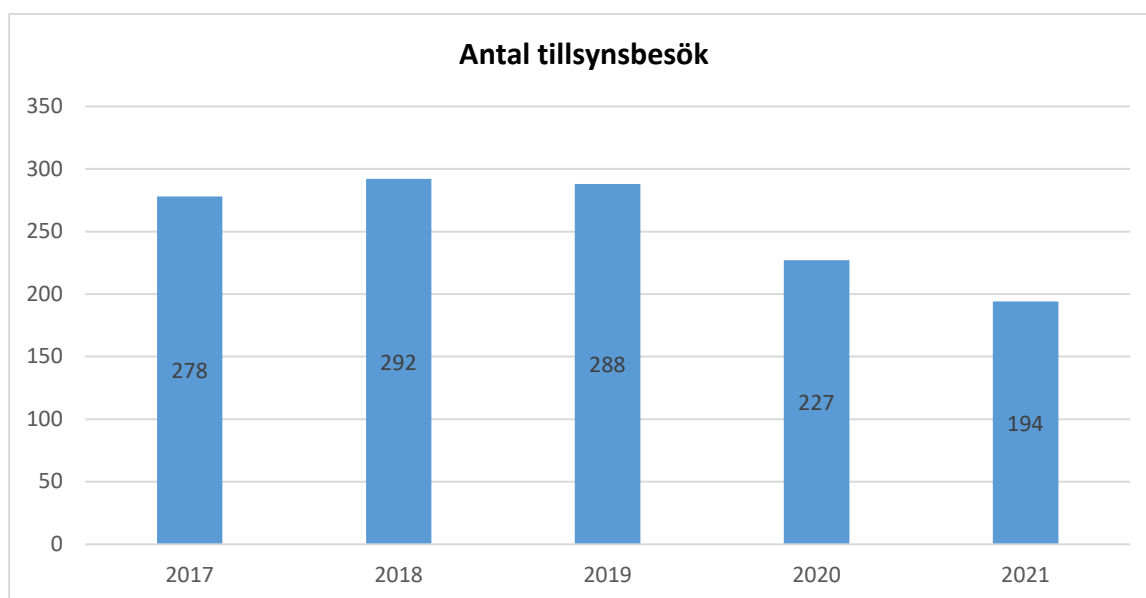
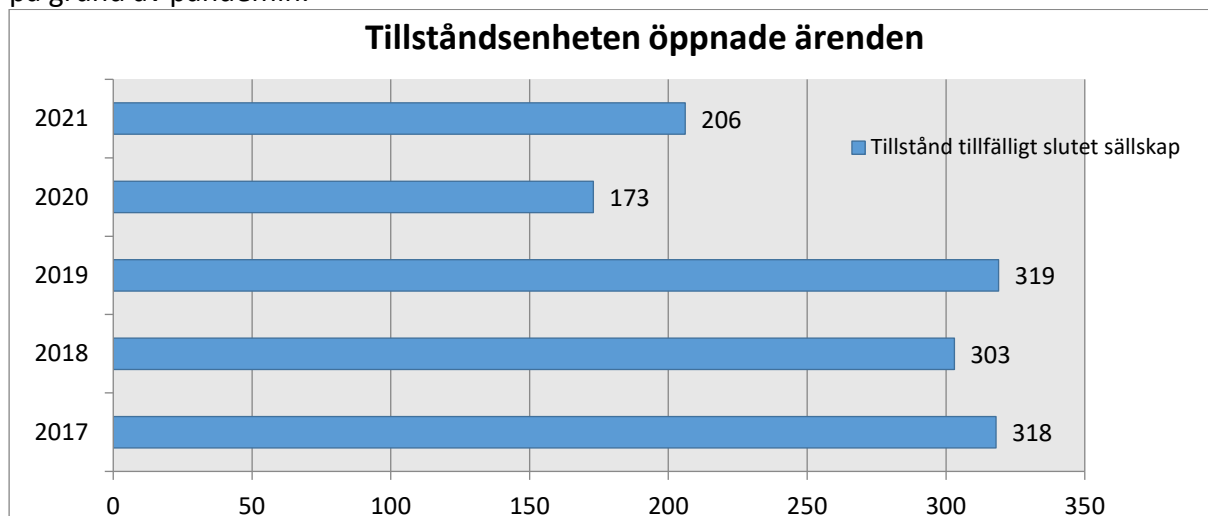

Kommentar: Enligt myndigheten för familjerätt och föräldraskap har samarbetsamtalen minskat de senaste tre åren även nationellt.

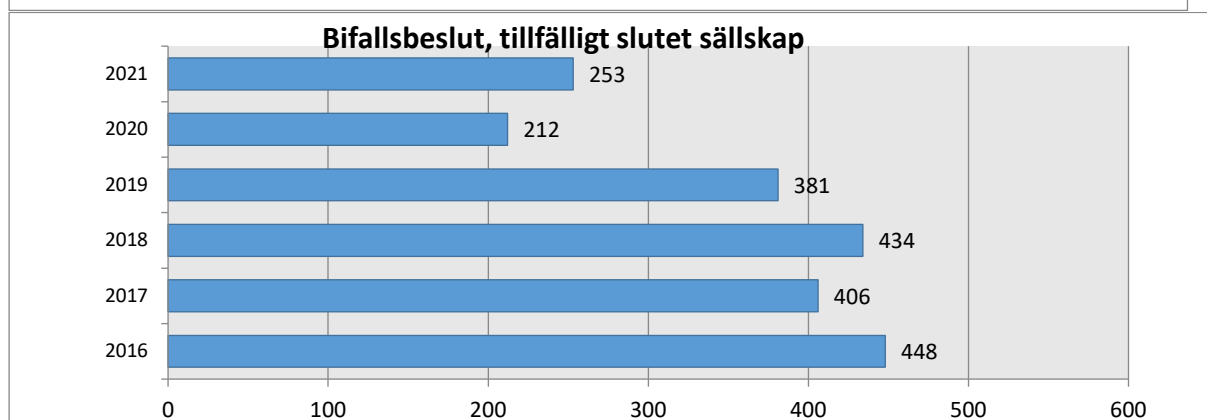
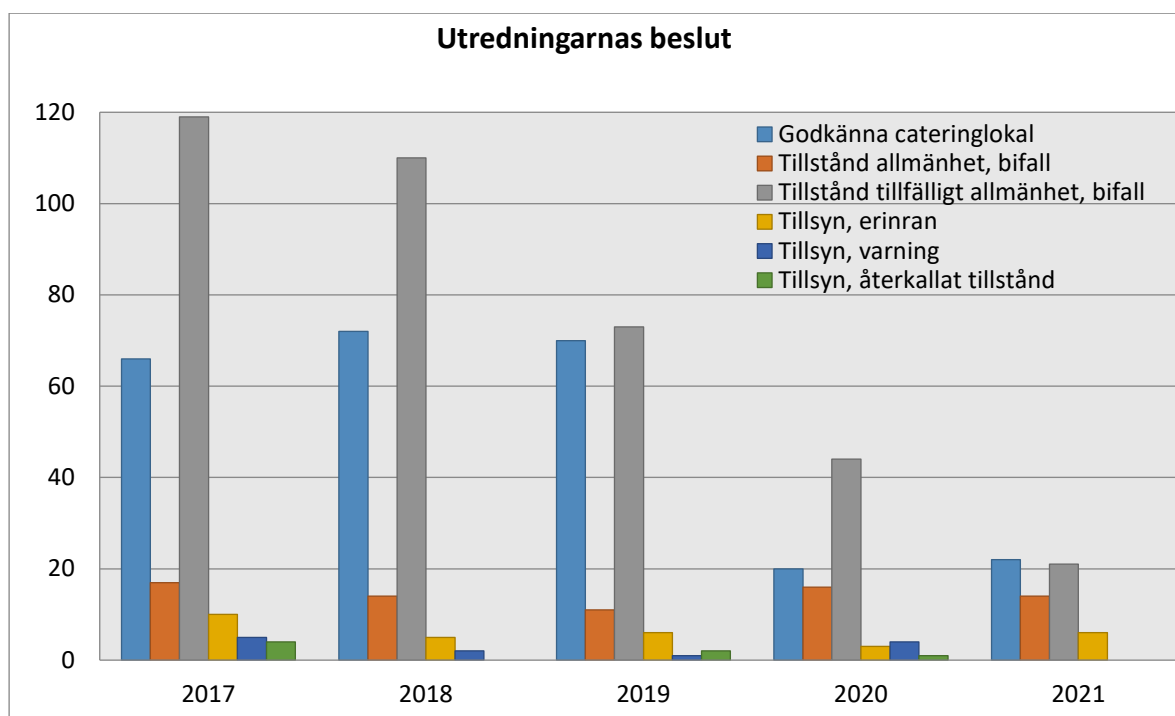
Tillståndsenheten

Kommentar: Under 2020 och 2021 öppnades betydligt färre ärenden, vilket uteslutande kan förklaras av färre ansökningar som en följd av de restriktioner som gällde på serverinställen på grund av pandemin.

Kommentar: Det totala antalet tillsynsbesök gick ned något under 2020 och fortsatte så även under 2021. Under året har tillsynsarbetet fokuserat på att kontrollera att gällande restriktioner följs. I övrigt utförs tillsynen i enlighet med socialnämndens tillsynsplan. I flera fall upplever enheten att hög servicegrad, tydliga bedömningskriterier och gott samarbete med tillståndshavarna över tid, till exempel med studentnationerna, ger effekt i form av färre anmärkningar och en bättre krogmiljö. Tillståndsenheten övergick 2018 till att använda sig av en tillsynsapplikation i smart-telefon. Denna fungerar för närvarande på så sätt att det inte finns något enkelt sätt att ta fram uppgifter om anmärkningar, varför uppgifter om anmärkningar inte lämnas.

Kommentar: Även antal beslut har fortsatt ligga på en lägre nivå än tidigare som en naturlig följd av antalet ansökningsärenden som gått ner. Antalet avslag är marginellt och redovisas därför inte. Att det är fler beslut om tillfälliga tillstånd till slutet sällskap än vad det finns ansökningar beror på att de ofta är så att en ansökan omfattar flera serveringstillfällen olika dagar vilket leder till ett tillståndsbeslut per dag.